Maa- ja metsätalousvaliokunta
Tapio Hakaste, MMM 10.5.2019

Ehdotus Pohjois-Atlantin lohensuojelujärjestössä (NASCO) Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta (E-kirje)

Komission ehdotus koskee yleiskannan tarkistamisesta, jonka mukaan komissio toimii alueellisissa kalastusjärjestöissä, tässä tapauksessa Pohjois-Atlantin lohensuojelujärjestössä (NASCO). Ehdotuksessa on tuotu esiin yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteet. Keskeisenä sisältönä suuntaviivoissa on kalavarojen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden toteuttaminen parhaisiin käytettävissä oleviin tieteellisiin lausuntoihin perustuen. Yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) tavoitteiden mukaisesti tavoitteena on saada säätelyn avulla lohikantojen tuotanto kestävän enimmäistuoton mahdollistavalle tasolle tai pitää se tällä tasolla viimeistään vuonna 2020. Suuntaviivoissa tuodaan myös esille YKP:n linjauksia laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän (LIS) kalastuksen ehkäisemisestä ja valvonnasta sekä saaliin poisheiton vähentämisestä. Verrattuna aiempaan kannanmäärittelyyn vuonna 2014 muutokset ovat hyvin vähäisiä, nyt tehty uusi päätös tuo EU:n kantaan mukaan yhteisen kalastuspolitiikan elementtien ja eri politiikkojen välisen synergiapyrkimyksen lisäksi uusina yksityiskohtina valtamerten tulevaisuusohjelman noudattamisen sekä meriin päätyvän muovin ja sen haittojen vähentämispyrkimyksen.

NASCO:n perussopimukseen liittyvät sitovat määräykset koskevat lohen kalastusta Atlantilla. Rannikko- ja jokikalastusta ohjataan järjestön antamilla suosituksilla sekä järjestössä hyväksytyillä periaatteilla, mutta ne eivät sisälly järjestön yleissopimukseen. Suomen osalta näitä Atlantin lohikantoja on Teno- ja Näätämöjoella ja kalastus on joessa tapahtuvaa vapaa-ajan kalastusta, mukaan lukien kotitarvekalastuksen. Nyt käsiteltävässä asiassa komission toimivalta rajoittuu merialueeseen ja lohikantojen hoito sisävesillä on jäsenvaltioiden määräysvallassa ja vastuussa. Suuntaviivat eivät koske Itämerta. Ehdotuksella ei ole mainittavia budjettivaikutuksia.

Suomi kannattaa komission ehdotusta. Suomi on valmis hyväksymään asetuksen käsittelyssä esille tulevat ehdotuksen hyväksymisen kannalta välttämättömät muutokset, erityisesti jos niiden avulla saadaan teksti vastaamaan paremmin perusasetusta ja sen tavoitteita kestävästä kalastuksesta ja jos niiden taustalla on muutosta tukevia tieteellisiä neuvoja.

Tenojoen kalastusta säädellään Suomen ja Norjan välisellä valtiosopimuksella (SopS 41 ja 42/2017). Näätämönjoen kalastusta säädellään vastaavasti Suomen ja Norjan välisillä valtiosopimuksilla (SopS 18/1978 ja 33/1984). Suomi on hyväksynyt NASCO:n yleissopimuksen ennen liittymistä EU:hun (yleissopimus lohen suojelusta Pohjois-Atlantilla SopS 32/1984.